

Naam: G.A.S.M. van Beurden
Datum: 31 oktober 2024
Eenheid/Programma: Uitvoering Fysiek

Collegevoorstel

Onderwerp	Havengeldenverordening 2025
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk Ja, 19 november 2024 (i.v.m. uiterlijke behandeling in raad op 17 december 2024)
Portefeuillehouder	A. Maathuis
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsvoorstel

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Om havengelden en kade- en opslagelden te kunnen heffen moet de Havengeldenverordening door de gemeenteraad worden vastgesteld. In de Havengeldenverordening 2025 is de tariefgrondslag voor de inning van de havengelden gewijzigd en wordt een nieuwe systematiek gehanteerd voor het opleggen van aanslagen. Het college besluit de Havengeldenverordening 2025 ter vaststelling aan de raad aan te bieden.

Voorgesteld besluit

1. De raad voor te stellen de Havengeldenverordening 2025 (INT – 2493765) vast te stellen met als belangrijkste wijziging de tariefgrondslag voor de inning van de havengelden.

Inleiding

In 2021 is de Havengeldenverordening voor de vijf gemeenten binnen het Havenbedrijf Twente (Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente en Lochem) aangepast, waarbij de tariefgrondslag voor havengelden werd gewijzigd naar een heffing op basis van de daadwerkelijke lading van een schip. Uit evaluatie blijkt echter dat deze wijziging niet het gewenste effect heeft gehad en tot hogere administratieve lasten voor gebruikers heeft geleid. De tariefgrondslag wordt daarom weer aangepast naar een heffing op basis van het laadvermogen van een schip. Deze wijziging vloeit voort uit het besluit van het bestuurlijk overleg van het Gemeenschappelijk Havenbeheer Twente (GHT). De Havengeldenverordening 2025 wordt in de vijf betrokken gemeenten uniform vastgesteld

Beoogd effect

Vaststelling van de belastingverordeningen is nodig om belastingen, rechten en retributies te kunnen heffen en daarmee het beleid en de opbrengsten, zoals vastgesteld in de Programmabegroting 2025, te kunnen realiseren. De aangepaste tariefgrondslag moet daarbij zorgen voor een lagere administratieve last en een efficiëntere inning van havengelden.

Argumenten voor

1.1 *Wijziging van de tariefgrondslag verbetert de efficiëntie en vermindert administratieve lasten.*

De gedachte achter de huidige grondslag is dat een tarief op basis van daadwerkelijk verbruik eerlijk zou zijn en leidt tot (meer) rechtvaardigheid. Uit de evaluatie blijkt echter dat gebruikers van het Twentekanaal dit niet zo ervaren. Door de hogere administratieve lasten wordt het tarief als omslachtig ervaren, omdat elke handeling in iedere gemeente apart moet worden afgerekend en geregistreerd, ook als die handelingen in dezelfde haven plaatsvinden (bijvoorbeeld laden en lossen in de haven van Almelo).

Waarom terug naar heffing op basis van laadvermogen?

- Gebruiksvriendelijkheid: De tariefgrondslag sluit beter aan bij de wens van de gebruikers van het Twentekanaal en wordt als minder omslachtig ervaren. Een heffing op basis van het maximaal laadvermogen leidt tot meer gebruiksvriendelijkheid en efficiëntie.
- Minder bedrijfsvoeringlasten: Momenteel moeten gebruikers van het Twentekanaal elke handeling in iedere gemeente apart afrekenen en registreren aan boord, ook als die handelingen in dezelfde haven plaatsvinden.
- Minder administratie: Het aantal administratieve handelingen wordt aanzienlijk verlaagd.
- Minder fouten: De foutgevoeligheid van de inningssoftware neemt af.
- Snellere afwikkeling: De aanslagen kunnen eenvoudiger en sneller worden afgehandeld, omdat de wijze van aangifte verandert.

1.2 *De gemeenteraad is het bevoegd orgaan om de verordeningen vast te stellen.*

De vaststelling door de gemeenteraad is vereist om gemeentelijke belastingen, rechten en retributies te heffen.

Kanttekeningen

1.1 *De wijziging van de tariefgrondslag leidt voor sommige schippers tot een lastenverzwaring*
De nieuwe tariefgrondslag kan in individuele gevallen leiden tot een lastenverzwaring, terwijl dit voor andere schippers een lastenverlichting zal opleveren. Dit effect is echter om het even in vergelijking met de oude tariefgrondslag. De financiële effecten blijven per saldo neutraal, terwijl het nieuwe systeem veel administratieve voordelen voor de schippers oplevert.

1.2 *De huidige tariefgrondslag is vrij recent nog gewijzigd*
In 2021 is juist besloten om af te stappen van een heffing op basis van het laadvermogen. De evaluatie van de huidige havengeldenverordening heeft om voornoemde redenen echter duidelijk gemaakt dat de wijziging destijds niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Hoewel de huidige tariefgrondslag slechts 4 jaar wordt toegepast, is een terugkeer naar een heffing op basis van het laadvermogen daarom wenselijk.

1.3 *De tarieven worden niet geïndexeerd*
In de Perspectiefnota 2025-2028 zijn de uitgangspunten voor de indexatie van de leges en belastingtarieven opgenomen. Voor de havengelden worden echter jaarlijks door het bestuur van het Havenbedrijf Port of Twente, bestaande uit Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente en Lochem, afspraken gemaakt over de indexatie voor het komende jaar. De wijzigingen van de tariefgrondslag hebben voor iedere schipper een ander financieel effect. Om te voorkomen dat de belastingdruk voor sommige schippers te hoog wordt, is voor 2025 geen indexatie toegepast.

Kosten, opbrengsten en dekking

De financiële consequenties van de belastingverordeningen zijn meegenomen in de Programmabegroting 2025. Besloten is om de tarieven voor havengelden en kade- en opslaggelderen dit jaar niet te indexeren. De wijziging van systematiek heeft voor iedere schipper een ander financieel effect. Daarom is besloten om voor 2025 geen indexatie toe te passen om te voorkomen dat de belastingdruk voor sommige schippers te hoog wordt.

Uitvoering

De Havengeldverordening 2025 treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

Bijlagen

Bijlagen bij dit collegevoorstel:

- Raadsvoorstel (Raad – 2408525)
- Havengeldenverordening 2025 (INT – 2493765)
- Was-wordt tabel (INT – 2493766)

Procesinformatie

Intern overleg

De Havengeldenverordening 2025 is opgesteld door de juridisch adviseur van het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT) in samenwerking met de adviseurs van de beleidsverantwoordelijke afdeling van de vijf betrokken gemeenten (Almelo, Hengelo, Hof van Twente, Enschede en Lochem).

Afstemming met portefeuillehouder

De voorgestelde wijzigingen zijn vooraf besproken in het bestuurlijk overleg Havenbedrijf Twente op 5 juli 2024 en besproken met de verantwoordelijk portefeuillehouder op 4 november 2024.

Directie-advies

Niet van toepassing

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

De verordeningen worden na vaststelling door de gemeenteraad op grond van artikel 139 e.v. Gemeentewet gepubliceerd en opgenomen in de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (overheid.nl). Vanuit het Havenbedrijf vindt de communicatie naar de gebruikers plaats.